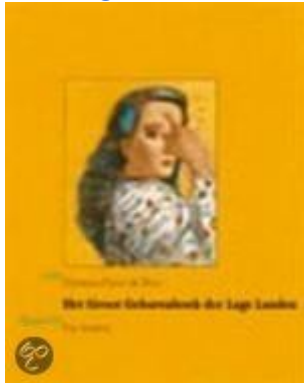

Groot gebarenboek der lage landen

Auteur: [de Boer](#) & [H.P. de Boer](#)

Nederlands - Hardcover

Beschrijving

Rond 1980 verschenen het Nederlands gebarenboekje en het Nieuw Nederlands gebarenboekje, waarin Herman Pieter de Boer (teksten) en Pat Andrea (tekeningen) de gebaren inventariseerden die we in Nederland gebruiken om zonder woorden een gedachte uit te drukken, of om iets wat we zeggen kracht bij te zetten. Andrea en De Boer hebben de inhoud van deze twee succesvolle boeken herzien en aangevuld - ook onze gebaren veranderen tenslotte - en het resultaat, Het Groot Gebarenboek der Lage Landen, is nu in één fraaie band verschenen.

Uit het Eindhovens Dagblad:

Veel gebaren die beide auteurs in deze geheel vernieuwde editie van het in 1979 voor het eerst verschenen Gebarenboek verzamelden, kennen ze in het buitenland ook. Maar het blijft oppassen geblazen. Met je wijsvinger het onderste ooglid iets naar beneden trekken wil hier en in Vlaanderen zoiets zeggen als 'slim, slim' maar in zuid-Italië betekent hetzelfde gebaar 'je bent een oplichter'. Ook met de snel kantelende hand langs het oor kun je hier duidelijk maken aan de kok dat zijn nieuwe recept mmmmmverrুকkelijk was, maar in Griekenland beledig je de chef er juist mee. Evenzo kan hetzelfde gebaar met een andere mimiek een geheel andere betekenis krijgen. 'Die misverstanden komen vooral voor bij gebaren die op en rond het hoofd gemaakt worden', zegt De Boer. 'De verschillen zijn soms heel subtiel. Daarom hebben we die gebaren en varianten erop ook niet allemaal opgenomen. De verschillen zijn soms nauwelijks te zien en waarschijnlijk ook te weinig algemeen herkenbaar.'

In het prachtig geïllustreerde boek waarvoor de in Parijs wonende beeldend kunstenaar Pat Andrea 29 nieuwe tekeningen heeft gemaakt, komen ook gebaren voor die met het onderlichaam te maken hebben. 'Wonderlijk', was De Boer opgevallen. 'Een piemel is toch eigenlijk een leuk en nuttig ding, maar in de gebarentaal (en in woorden trouwens ook) worden geslachtsdelen altijd negatief gebruikt.' Het zou te maken kunnen hebben met de negatieve lading die seksualiteit door heel veel culturen heen heeft gehad, veronderstelt de schrijver. Nog een eigenaardigheid valt op: vrouwen gebruiken gebaren die mannen hoegenaamd nooit zouden gebruiken. 'Over het algemeen gebruiken vrouwen veel meer hun handen om een verhaal te illustreren, ook als dat overbodig is.' Maar, bekent hij, 'de meeste vrouwen zijn ook veel expressiever dan mannen.'

Recensie(s)

NBD|Biblion recensie

Bij het spreken maken mensen gebaren ter ondersteuning van hun woorden. Soms is alleen een gebaar al voldoende om duidelijk te maken wat er bedoeld of gewild wordt. Per cultuur kan eenzelfde gebaar een verschillende betekenis hebben. In de jaren zeventig had Herman Pieter de Boer samen met beeldend kunstenaar Pat Andrea in het weekblad 'De Tijd' een rubriek waarin zij de gebarentaal van Nederlanders, een belangrijk deel van het immaterieel erfgoed aldus De Boer, uitlegden. In 1979 verscheen een bundeling van de verschillende afleveringen van deze rubriek, 'Nederlands

gebarenboekje', in 1982 gevolgd door 'Nieuw Nederlands gebarenboekje'. In 1993 verscheen een keuze uit beide boeken aangevuld met Vlaamse varianten, 'Het gebarenboekje'. Dit boek betreft een nieuwe, uitgebreide en verbeterde versie van de eerder verschenen uitgaven. Ingedeeld in verschillende hoofdstukken worden in illustratie met een beknopte, luchtige tekst de meestvoorkomende beschaafde en onbeschaafde gebaren van het Nederlandse volk beschreven, waarbij ook Vlaamse varianten zijn opgenomen, evenals gebaren van specifieke groepen zoals voetballers. De specifieke gebarentaal van doven is uiteraard niet opgenomen.

(Biblion recensie, Redactie)